

کاشی هفت رنگ

طرحی برای زندگی

یکی برایمان پیغام گذاشته است: «تا کی می‌خواهید دربارهٔ کنکور و دانشگاه رفتن بگویید؟! شاید کسی نخواهد دانشگاه برود و دوست داشته باشد رشته‌ای را بخواند که زود وارد بازار کار شود.» این شد که تصمیم گرفتیم سری به هنرستان‌ها بزنیم و توی سال جدید، چند تا از رشته‌های هنرستانی را معرفی کنیم. فهرستی از رشته‌های هنرستان تهیه کردیم. بین رشته‌های هنرستان یک اسم خیلی برایمان جالب بود: «کاشی هفت‌رنگ!» به راهنمایی یکی از معلمان که اتفاقاً جزو پایه‌گذاران همین رشته هم بود، به «هنرستان وحدت» منطقه ۴ تهران رفتیم تا از نزدیک گفت‌وگویی با دانش‌آموزان این رشته داشته باشیم.

یا به سبک هنر آمریکای جنوبی است. برای من اینجا بهتر است. اینجا به هنر خودمان نزدیک‌تر هستیم.

و اما کاشی هفت...

چه اسم جالبی، کاشی هفت‌رنگ! نازنین: این اسمی است که آموزش و پرورش برای این رشته انتخاب کرده است. البته معلممان می‌گوید اول قرار بود اسم این رشته «تکنولوژی هنر سرامیک» باشد، ولی تصویب نشد و شد ساخت کاشی هفت‌رنگ.

هلیا: البته باید بگویم ما در اینجا کاشی را نمی‌سازیم، فقط طراحی روی کاشی را انجام می‌دهیم.

یعنی شما فقط از هفت رنگ استفاده می‌کنید؟

هلیا: در قدیم استادکاران این رشته بیشتر از رنگ‌های سیاه، سفید، لاجوردی، فیروزه‌ای، قرمز، زرد و حنایی استفاده می‌کردند. یعنی هفت رنگ خاص داشتند. البته از رنگ‌های دیگر هم استفاده می‌شد، ولی این هفت رنگ برایشان خیلی خاص‌تر بودند.

نازنین: حالا ما از ۲۰ تا ۳۰ رنگ استفاده می‌کنیم. خیلی وقت‌ها هم با ترکیب

دبیرستان بین‌الملل گذراندم. توی همان مدت با مادرم دنبال رشته‌ای می‌گشتم که هم به هنر نزدیک باشد و هم برایم کاربرد داشته باشد. این مادرم بود که مرا راهنمایی کرد این رشته را انتخاب کنم و حالا هم خیلی خوش‌حال هستم.

مگر مادرت چه قدر این رشته را می‌شناخت؟

ثنا: مادر من هم روان‌شناس است و هم نقاش. دوستانی هم دارد که در این رشته کار می‌کنند. مرا به دیدن دوستانش برد تا از نزدیک با این هنر آشنا شوم. آن‌ها خیلی کارهای زیبایی داشتند.

این رشته را در کشور کانادا هم دارند؟

ثنا: نمی‌دانم. آن‌ها به هنر خیلی علاقه دارند. البته طرح‌های آن‌ها بیشتر مکزیک

قرار بود با هلیا میرزایی و نازنین سلیمی گفت‌وگو کنیم، اما زمانی که از خانم مدیر مدرسه شنیدیم که ثنا فاطمی به تازگی از کانادا به ایران آمده است و در این رشته تحصیل می‌کند! خواستیم تا او هم در گفت‌وگویی ما شرکت کند. راهی کارگاه کاشی هفت‌رنگ شدیم؛ کارگاهی کوچک، اما پر از رنگ و قلم‌مو و کاشی. بچه‌های کلاس دور تا دور میزی نشسته‌اند و سخت مشغول لعاب‌کاری‌اند. گوشه‌وکنار کارگاه هم می‌توانی آثار نیمه‌تمام بچه‌ها را ببینی. قبل از اینکه برویم سر گفت‌وگویی اصلی چند سؤال از ثنا فاطمی پرسیدیم.

چه شد که این رشته را برای تحصیل در ایران انتخاب کردی؟

ثنا: از آنجا که به خوبی نمی‌توانستم فارسی صحبت کنم، سال اول را در

هنر هفت‌رنگ

دربارهٔ اینکه اولین بار کاشی به‌وسیلهٔ چه کسی، در چه مملکتی و در چه تاریخی ساخته شده است، اطلاعاتی در دست نیست. در زمان شاه‌عباس صفوی کاشی‌های چندرنگ جای کاشی‌های معرق را گرفتند و این روش را هفت‌رنگ نامیدند.

مربع های هفت رنگ

کاشی هفت رنگ نوعی نقاشی ماندگار است که کاربردهای وسیعی دارد. شیوه ساخت کاشی هفت رنگ به این ترتیب است که سفال ها را به شکل مربع می برند و سپس روی آن نقاشی می کشند و آن را در کوره می پزند. این قطعه های یک اندازه در اصل مکمل یکدیگرند.

اتر هلیا میرزایی، راه یافته به جشنواره خوارزمی

همه فوت و فن این رشته را یاد می گیرید و دیگر نیازی به ادامه تحصیل در دانشگاه ندارید!

نازنین: بله، همان طور که گفتیم، ما توی دبیرستان به شکل کامل همه فوت و فن این رشته را یاد گرفته ایم. خیلی نیازی به ادامه تحصیل در این رشته نداریم.

هلیا: اگر هم خواستیم می توانیم در رشته صنایع دستی یا هنرهای تجسمی ادامه تحصیل بدهیم.

ثنا: من تصمیم دارم در یکی از رشته های هنری کشور کانادا مشغول شوم و از هنری که یاد گرفته ام، به عنوان یک حرفه استفاده کنم. خوش بختانه در آنجا به کارهای دستی و هنری خیلی اهمیت می دهند.

این هنر را خوب معرفی کنم. **هلیا:** باید بگویم معلم هایمان همه فوت و فن این رشته را خیلی خوب و کاربردی به ما یاد داده اند و اگر کمی از خودمان خلاقیت و همت به خرج دهیم، می توانیم هنرمند باشیم.

اگر نتوانید وارد بازار کار شوید، چه می کنید؟

هلیا: خوبی رشته ما این است که اگر یک میز کوچک عسلی داشته باشید می توانید زیباترین کارها را از روی همان میز خلق کنید.

ثنا: این هنر از توی خانه های خودمان شروع می شود. می توانیم دکوراسیون خانه هایمان را با این هنر اجرا کنیم.

چه خوب! شما توی این دو سال

رنگ ها، رنگ جدیدی به دست می آوریم. **اگر بخواهید رشته تان را خیلی کوتاه بر ایمان تعریف کنید، چه می گوئید؟**

هلیا: هنر نقاشی روی کاشی.

پس باید طراحی و نقاشی تان خوب باشد؟

نازنین: خب باید کمی استعداد هنری داشته باشیم. کمی هم خلاقیت داشته باشیم. البته ما قبل از اینکه روی کاشی نقاشی کنیم، اصول طراحی را یاد می گیریم.

اگر خلاق نباشید چی؟

نازنین: اینکه اگر خلاق نباشی نتوانی بیای این رشته نه، درست نیست. فقط کافی است بتوانی یک نقاشی تخت بکشی.

هلیا: این رشته به ما فرصت می دهد که بتوانیم هنر جدیدی خلق کنیم؛ هنری که با ترکیب هنرهای دیگر به دست می آید. من برای خودم یک سینی با تلفیق چوب و سرامیک درست کرده ام که خیلی زیباست.

حالا بعد از گذشت این دو سال

شما خودتان را هنرمند می دانید؟

ثنا: هنوز باید خیلی کار کنیم تا روزی هنرمند شویم. من دوست دارم وقتی به کانادا برمی گردم، دست پر باشم و بتوانم

بازار کار

فعالیت در بخش دکور کارخانجات چینی و کاشی، مشارکت در طراحی معماری داخلی و خارجی، همکاری در ساخت و مرمت بناهای تاریخی، تولید محصولات در کارگاه شخصی، و ارائه کاشی و سرویس چینی با نقاشی های دستی و لعابی برای نمایشگاه ها و گالری های داخلی و خارجی.